

Veselības ministrija

Veselības ministrijas aktualitātes veselīga uztura jomā

Maija Ceruka

vecākā eksperte

Veselības veicināšanas un atkarību profilakses nodaļa

Sabiedrības veselības departaments

2022. gada 9. septembris, Rīga

Veselības ministrija

Saturs:

1. Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021-2027
2. Sadarbības memorands par pārtikas produktu sastāva uzlabošanu
3. Veselīga uztura ieteikumi
4. Grozījumi MK noteikumos Nr.172 «Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem»
5. Grozījumi MK noteikumos Nr.229 «Uztura padomes nolikums»
6. Kampaņa par veselīgu uzturu skolēniem un viņu vecākiem

Veselības ministrija

1. Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021-2027

Apstiprinātas Ministru kabinetā 2022. gada 26. maijā

Veselīga uztura jomā vairāki pasākumi, tostarp:

- iedzīvotāju izglītošana,
- pārtikas produktu sastāva uzlabošana,
- patērētājiem draudzīga, ilgtspējīga pārtikas produktu marķējuma shēmas ieviešanas izvērtēšana,
- vietējās izcelsmes pārtikas atpazīstamības un pieejamības veicināšana, kā arī tās iepirkuma īpatsvara palielināšanu publiskajos iepirkumos,
- vienotas pārtikas sastāva un patēriņa datubāzes attīstīšana un uzturēšana,
- ēdienkaršu paraugu sabiedriskajām institūcijām izstrāde,
- EK finansētās atbalsta programmas "Piens un augļi skolai« turpināšana,
- valsts budžeta līdzekļu viena izglītojamā ēdināšanai dienā 1.-4. klasē palielināšana.

Veselības ministrija

2. Sadarbības memorands par pārtikas produktu sastāva uzlabošanu

Noslēgts 2022. gada 28. janvārī starp VM, LPUF un LTRK.

Pievienojušies 12 ražotāji, kuri apņēmušies samazināt pievienotā cukura, sāls un piesātināto tauku daudzumu:

- maizē,
- saldumos,
- saldinātos bezalkoholiskajos dzērienos,
- gaļas izstrādājumos.

VM plāno īstenot mērķtiecīgus informēšanas pasākumus, popularizējot memorandu un aicinot vēl citus pārtikas produktu ražotājus pievienoties tam.

Veselības ministrija

3. Veselīga uztura ieteikumi

Aktualizēti:

- Veselīga uztura ieteikumi bērniem no 2 līdz 10 gadu vecumam;
- Veselīga uztura ieteikumi pusaudžiem un jauniešiem no 11 līdz 18 gadu vecumam;
- Veselīga uztura ieteikumi cilvēkiem, kuri vecāki par 65 gadiem

Uzsākts darbs pie:

- Veselīga uztura ieteikumu **mājās gatavotam ēdienam** aktualizēšanas;
- Veselīga uztura ieteikumu **sievietēm zīdīšanas periodā** izstrādes

Veselības ministrija

4. Grozījumi MK noteikumos Nr.172 «Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem»

Mērķis

- pārskatīt pārtikas produktu daudzumus nedēļas ēdienkartē atbilstoši aktuālākajiem veselīga uztura ieteikumiem izglītības iestādēs;
- veikt grozījumus atsevišķos noteikumu punktos atbilstoši pašvaldību un ēdinātāju pārstāvju priekšlikumos minētajam, lai vienkāršotu prasības un padarītu tās saprotamākas un vieglāk izpildāmas, kā arī atsevišķos gadījumos sniegtu iespēju samazināt papildu izdevumus ēdināšanas nodrošināšanai.

Veselības ministrija

5. Grozījumi MK noteikumos Nr.229 «Uztura padomes nolikums»

- Mērķis
 - papildināt Uztura padomes sastāvu, iekļaujot arī Latvijas Diētas un Uztura Speciālistu Asociācijas pārstāvi,
 - mainīt sēžu norises biežumu (no vismaz 2 reizēm gadā uz vismaz 1 reizei gadā),
 - precizēt sēžu protokolēšanas kārtību.

Projekts ievietots starpinstitūciju saskaņošanai vienotajā tiesību aktu portālā (TAP).

Veselības ministrija

6. Kampaņa par veselīgu uzturu skolēniem un viņu vecākiem

- Publisks iepirkums, šobrīd norisinās Pretendentu piedāvājumu izvērtēšana.
- Kampaņas ietvaros plānots:
 - veicināt izpratni par **dārzeņu, augļu un ogu** nozīmi un iekļaušanu ikdienas uzturā;
 - izglītēt par **ūdens** lietošanu, veselīgām uzkodām un alternatīvām neveselīgiem produktiem;
 - attīstīt prasmes plānot un ieturēt regulāras un veselīgas maltītes, uzsverot **brokastu** nozīmi.

Veselības ministrija

Paldies par uzmanību!

Maija Ceruka, vecākā eksperte, maija.ceruka@vm.gov.lv

2022. gada 9. septembris, Rīga